

עת"א 15849/03/20 - טדלה יאסו נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עת"א 15849-03-20 ייאסו(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כב' השופט יוסף בן-חמו
העותר	טדלה יאסו (אסיר)
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

בפני עתירת אסיר נגד ההחלטה המנהלית שלא לשנות את סיווגו - העותר מסווג לקטגוריה א', סיווג המונע שילובו בסבב חופשות.

העותר טוען כי מקור העתירה הוא במחלוקת הקיימת בין גורמי מב"ן וגורמי הכלא אשר המליצו על יציאתו של העותר לחופשה ולשינוי קטגוריה לבין גורמי וג"ע אשר המליצו שלא לאשר לעותר חופשה. העותר טוען כי המשיב נמנע מלהפעיל את שיקול דעתו ואימץ, ללא שיקול דעת את עמדת וג"ע. לטענתו לא נשקפת ממנו סכנה כלפי בתו, שבה הוא ביצע את עבירות המין. הוא איננו נמצא איתה בקשר ישיר או עקיף. ניתן לאשר את החופשה באופן המאין את המסוכנות הלכאורית בכך שהיא תותנה בתנאים שימנעו מפגש בין הצדדים. מב"ן המליץ על חופשה לשעות מצומצמות - 8 שעות, תחת תנאים.

העותר טוען כי למרות שפקנ"צ החופשות מותירה שיקול דעת רחב לגורם המנהלי לקביעת הקטגוריה של אסיר ולהוצאתו לחופשה, למעשה ככל שמדובר באסיר המרצה עונש מאסר בשל עבירות מין או אלימות במשפחה הסיווג הוא אוטומטי מבלי שנבחנת בחינה פרטנית ואישית של המסוכנות הנשקפת מהעותר.

העותר הינו אסיר פלילי המרצה עונש מאסר שקרוב ל-9 שנים, לאחר שהורשע בעבירות מין במשפחה, כלפי בתו. על פי כתב האישום המתוקן, מדובר באישומים חמורים, העותר - הנאשם ניסה לבעול את בתו הקטנה שלא בהסכמתה החופשית, במספר מקרים. כמו כן, ביצע בה מעשים מגונים שלא בהסכמתה, גם כן במספר מקרים. העותר הורשע במסגרת הסדר הטיעון בעבירות של ניסיון אינוס בנסיבות מחמירות במשפחה (במספר מקרים) ובעבירות של מעשים מגונים בנסיבות מחמירות במשפחה (במספר מקרים). ערעור לבית המשפט על חומרת העונש, נדחה.

תחילת המאסר הוא מיום 17.12.2012. תאריך השחרור המלא הוא 16.7.2021. העותר מסווג ב"קטגוריה א' - עברין מין וג"ע".

המשיבה טוענת כי דין העתירה להידחות.

המשיבה סבורה שסיווגו של העותר נעשה כדין, בהתאם להוראות בסעיף 15(א) לפקנ"צ 04.54.03 "אופן עבודת וועדות משרדיות ובין משרדיות לעבירות במשפחה - אלימות וגילוי עריות". לפיכך, חופשותיו של האסיר מותנות בהמלצת מב"ן וג"ע.

בעניינו של העותר התכנסה וג"ע ביום 20.8.2019 והחליטה שלא להמליץ על יציאתו של העותר לחופשה. הוועדה נימקה את המלצתה "הוועדה סבורה כי לאחר 4 שנות טיפול והתרשמות מטפלו כי הפיק תועלת חלקית, תובנות שטחיות והודאתו החלקית במיוחד לו, הרי שמסוכנתו כלפי נפגעת העבירה נותרה בעינה ומכך שהוועדה אינה ממליצה על חופשה".

עוד מציינת המשיבה כי בניגוד לטענת העותר, לפיה מב"ן ממליץ על חופשה, בחוות הדעת המעודכנת והאחרונה מיום 24.6.2019, אין כל התייחסות לנושא החופשות של האסיר. יתר על כן, מעריך המסוכנות של מב"ן סבור שהמסוכנות של העותר כלפי בתו והמשפחה נותרה בעינה, ומסוכנתו כלפי נפגעות מזדמנות הינה בינונית - נמוכה וכמעט שלא חל שינוי בעמדותיו של האסיר, המודה חלקית, והרושם הוא כי הוא ממשיך להחזיק בעיוותי חשיבה ולמזער עבירותיו. מב"ן אכן קבעה שמסוכנתו המינית כלפי נפגעות מזדמנות, פחתה לבינונית נמוכה וכלפי קרבתות המשפחה, נותרה נמוכה.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, אני סבור כי דין העתירה להידחות.

בפני הגורם המנהלי הרלוונטי הונחו חוות דעת של גורמים שונים. הגורם המנהלי הפעיל את שיקול דעתו והחליט להעדיף את חוות דעת וג"ע. תוכן חוות הדעת של מב"ן, איננו סותר חזיתית את חוות דעת וג"ע, אם כי ההמלצה הינה שונה.

וג"ע מציינת כי האסיר סיים אמנם השתתפותו בקבוצה הייעודית, עבר תהליך, הודה ביותר סעיפי אישום המיוחסים לו אך לא בכולם. לדבריו בתו העלילה עליו כי לא קיבלה אישור לבקשותיה. בעבירות בהן הודה לקח אחריות והביע חרטה, הכחיש תכנון עבירה או פנטזיות קודמו. במהלך הטיפול חלו שינויים בעמדותיו אך ההתרשמות מהאסיר היא קיבעון מחשבתי והשינויים הינם ראשוניים ולהערכת המטפלים האסיר הפיק תועלת חלקית מהליך הטיפול. הופגש עם גמ"ם מטעם רש"א אך לא נמצא מתאים לבניית תכנית ופיקוח, להתרשמותם לאסיר תובנות שטחיות וחוסר מוכנות להודות באופן אמיתי בהיקף הבעיה ומאמין כי אינו מסוכן. הוועדה סברה על פי מכלול המידע שהתקבל ועלה בדיון ועל פי הערכתה שאין להמליץ על יציאה לחופשה בשלב זה על רקע ההערכה כי קיים פוטנציאל גבוה לסיכון ומסוכנות מצד האסיר כלפי סביבתו.

בפרק ההתרשמות הקלינית של מבן צוין כי הרושם הוא שהאסיר ממשיך להתקשות בהכרת חלקיו הפוגעניים והתוקפניים ומנסה להאדיר את התנהלותו כאדם, בן זוג ואב. בפועל, בעל כוחות אגו דלים, מרוכז בעצמו בצרכיו במחקרים ששילם. מתקשה להתמודד עם תביעות המציאות כאשר אלו מתנגשים עם רצונותיו, כשמיומנותו לפתרון בעיות ומציאת דרכים אדפטיביות להתמודדות דלות כפי שניתן לראות גפם מהתנהלותו במשבר ביחסיו עם אשתו... בהתייחסותו לעבירותיו וטרם מאסרו וכן במהלך המאסר כמעט שלא חל שינוי בעמדותיו. בהציגו אירוע אחד בו הוא מודה באופן חלקי ומכחיש את כל שאר העבירות שהוא הורשע. ממשיך להחזיק בעיוותי חשיבה ולמזער עבירותיו חומרתן והשלכתן, ניכר שחל שינוי בהתייחסותו לקרבן אך קיימת תובנה חלקית לגורמי סיכון עתידיים אם כי סבור כי אין בעיה שיתגורר עם אישה שלה בת קטינה.

שאלת היחס בין המלצת מב"ן לבין המלצת וג"ע נידונה בפסיקה לא אחת ראה רע"ב 5713/09 פלוני נ' שב"ס וכן 10475/09 פלוני נ' שב"ס, בתמצית ניתן לומר כי מטרתה של כל אחת מחוות הדעת הינה שונה, בעוד שחוות הדעת של מב"ן מתייחסת להערכת הסיכון הכללית הנשקפת מהאסיר, הרי שחוות דעת וג"ע עניינה במידת הסיכון הנשקפת ממנו כלפי בני משפחתו ובמיוחד כלפי קרבן העבירה. אין פסול בהעדפת חוות דעת וג"ע על חוות דעת מב"ן ראה רע"ב 7601/13 פלוני נ' מ"י ורע"ב 3576/13 פלוני נ' מ"י, רע"ב 8928/12 פלוני נ' מ"י. החלטה בנוגע לסיווגו של אסיר כמו גם החלטה בדבר יציאה לחופשה הינה החלטה מנהלית וככל ביקורת על החלטה מנהלית, בית המשפט בוחן אף את סבירות ההחלטה או אם נפל בה פגם אחר המצדיק התערבות מבלי לשים את שיקול דעתו תחת שיקול דעתה של הרשות המוסמכת.

במקרה דנן אין מדובר בחוות דעת סותרות אלא בחוות דעת מצטברות, למרות השוני בהמלצה.

משטרת ישראל מתנגדת גם היא ליציאתו לחופשות.

לפיכך, אני דוחה את העתירה.

ניתן היום, כ"ט סיוון תש"פ, 21 יוני 2020, בהעדר הצדדים.